

Λυσία, Ἐν βουλῇ Μαντιθέῳ δοκιμαζομένῳ ἀπολογία

Λεξιλογικές Ερωτήσεις από την ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ (§ 1-8)

§ 1-3

- α) *συνήδη, βουλομένοις, ποιεῖν, εἶχον, ἡγοῦμαι*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

β) *διαβεβλημένοις, καταστήναι, ἐπειδάν, διακείμενος, μεταμελήσειν*: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.
- α) Να συνδέσετε τις λέξεις/φράσεις του κειμένου, στην Α' στήλη, με τη σημασία τους στη Β' στήλη (δύο στοιχεία στη Β' στήλη περισσεύουν).

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
διαβάλλομαι	α) διαμένω στην πόλη
κακῶς ποιῶ	β) κόσμια, με μέτρο
ἐπιδημῶ	γ) ασύνετα
μετρίως	δ) βλάπτω
ἐπιδείκνυμι	ε) μετακομίζω
	στ) αποδεικνύω
	ζ) συκοφαντούμαι

β) Να απαντήσετε στα παρακάτω ζητούμενα:

ἡγοῦμαι: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη - *μών*.

τρόπον: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

εὔνους: να γράψετε μία αντώνυμη λέξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

λέγοντος: να γράψετε ένα συνώνυμο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

πεπραγμένων: να σχηματίσετε ένα παράγωγο ουσιαστικό που να δηλώνει αποτέλεσμα ενέργειας.

- α) Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό (Β' στήλη) και ένα επίθετο (Γ' στήλη), απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις λέξεις της Α' στήλης.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
ρηματικοί τύποι	ουσιαστικά	επίθετα
λέγοντος		
ἡγοῦμαι		
ἀξιῶ		
ἐπιδείξω		
μετέχειν		

β) βούλομαι, ἡγοῦμαι, λέγω, πράττω, φαίνομαι: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου μία συνώνυμη λέξη στην αρχαία ελληνική γλώσσα.

4. **α) ἡνάγκασμαι, φαίνωμαι, δέομαι, δοκιμάζειν, ἵππευον:** Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της **A'** στήλης με την αντώνυμή της στη **B'** στήλη (δύο λέξεις της **B'** στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. κακῶς	α) ἡδέως
2. πολλή	β) δύσνους
3. μέγιστος	γ) ὀλίγη
4. ἀηδῶς	δ) βελτίων
5. εὖνους	ε) ἐλάχιστος
	στ) μετρίως
	ζ) καλῶς

5. **α)** Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (**A'** στήλη) με τη συνώνυμή της στη **B'** στήλη (δύο λέξεις της **B'** στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. βούλομαι	α) ἔνοχος
2. ἡγοῦμαι	β) εὐμενής
3. αἵτιος	γ) ἀπαιτῶ
4. εὖνους	δ) βουλευόμαι
5. ἀξιῶ	ε) οἶομαι
	στ) ἐχθρός
	ζ) ἐθέλω

β) συνείδηση, εκποίηση, περιχαρής, πανάγαθος, κατάσταση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

6. **α) συνήδη, καταστήναι, ἐπιδείξω, εὖνους, μετέσχον:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

β) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της **A'** στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη **B'** στήλη.

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΑΛΗΞΗ	ΕΠΙΘΕΤΟ
τρόπος	-ικός	
χρόνος	-ιος	
πράγμα	-ικός	

λόγος	-ιος	
ἄλλος	-οῖος	

7. **βουλή, τρόπος, αἴτιος, κίνδυνος, κατηγορία:** Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.
8. **α)** Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ	ΚΑΤΑΛΗΞΗ	ΟΜΟΡΡΙΖΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ
ποιεῖν	-τής	
ἡγοῦμαι	-μών	
εἶχον	-μα	
καταστήναι	-ις	
ἀναγκάζωσιν	-η	

β) **ανεξέλεγκτος, εύπιστος, λεξικό, απραξία, βελτίωση:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

9. **α)** **κακῶς, πολλήν, ἀδίκως, μεγίστων, εὐνους:** Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου μία αντώνυμη λέξη στην αρχαία ελληνική γλώσσα.

β) **λόγος, λέξις, πράξις, πᾶγμα, πράκτωρ:** Να κατατάξετε τις παραπάνω ο-μόρριζες προς τους επόμενους ρηματικούς τύπους του κειμένου **λέγοντος** και **πεπραγμένων** λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην κατάλληλη στήλη, ανάλογα με το τι σημαίνει η καθεμία.

ενέργεια ή κατάσταση	πρόσωπο που ενεργεί	αποτέλεσμα ενέργειας

10. **κατήγορος, ἔλεγχος, εὐνους, δόξα, πολιτεία:** Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

§ 4-8

1. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
ἐξέπεμψε	-ή	
έχοντες	-μα	
μεθισταμένης	-ις	
ἀποδημούσι	-ία	
μεταδιδόναι	-ις	

β) **τείχος, πολιτεία, κίνδυνος, δήμος, έλεγχος:** Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

2. α) **μεταδιδόναι, ίππεύσαντας, σκοπεῖν, όμολογούντων, έγγεγραμμένοι:** Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

β) **διαιτητής, κατάστημα, καθημερινός, ανεπιθύμητος, εκχειρία:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (Α' στήλη) με τη συνώνυμη της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. ἐκπέμπω	α) σφάλλω
2. ἐπιθυμώ	β) φθάνω
3. ἐξαμαρτάνω	γ) ἐξετάζω
4. σκοπώ	δ) ἐφίεμαι
5. ἀφικνούμαι	ε) όρώ
	στ) ἀναχωρώ
	ζ) ἀποστέλλω

β) **μεταδιδόναι, διαιτησομένους, ἐξέπεμψε, καθαιρουμένων, μεθισταμένης:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

4. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (Α' στήλη) με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. αποδημώ	α) ήττον
2. κατέρχομαι	β) διέρχομαι
3. πρότερον	γ) ολίγοι
4. μάλλον	δ) απέρχομαι
5. πολλοί	ε) ύστερον
	στ) πρώτον
	ζ) επιδημώ

β) **δήμον, σκοπεῖν, ἐψηφίσασθε, ἀπενεγκεῖν, ἀναπράξῃτε**: Να γράψετε μία ο-μόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

5. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
καθαιρουμένων	-ις	
ἀφιγμένους	-ις	
εγγεγραμμένοι	-ή	
ἐψηφίσασθε	-μα	
ἀναπράξῃτε	-ις	

β) **αποδημητικός, διάδοση, επίλυση, σκοπός, συνήθεια**: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

6. α) **γραφή, ανεξέλεγκτος, καταψήφιση, συμμετοχή, πράγμα**: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

β) **κατέρχομαι, μετέχω, μάλλον, πολλοί, πρότερον**: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου μία αντώνυμη λέξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

7. α) **διαιτησομένους, ἐξέπεμψε, μεθισταμένης, πολιτείας, ἐπιθυμείν**: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

β) **ἐξαμαρτάνουσι, μεταδιδόναι, συγκαταλύσαντας, ἐγγεγραμμένοι, ἀναπράξῃτε**: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

8. α) **πολιτειακός, άτιμος, δημοτικός, ομόλογος, παρουσία:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

β) Να απαντήσετε στα παρακάτω ζητούμενα:

έχοντας: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη -ις.

γνώμη: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

άποδημούσι: να γράψετε μία αντώνυμη λέξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

έπιθυμείν: να γράψετε ένα συνώνυμο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

έψηφίσασθε: να σχηματίσετε ένα παράγωγο ουσιαστικό που να δηλώνει αποτέλεσμα ενέργειας.

9. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (Α' στήλη) με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν)

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. γινώσκω	α) πείθομαι
2. όρώ	β) θέλω
3. ηγούμαι	γ) έπίσταμαι
4. βούλομαι	δ) αγνωώ
5. πιστεύω	ε) ώφελώ
	στ) οϊομαι
	ζ) βλέπω

β) **σχήμα, εμπιστοσύνη, αδόκιμος, κατάχρηση, ατολμία:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

10. **ανάβηθι, καταβαλόντα, πεποιηκώς, ήξιουν, χρωμένους:** Να γράψετε για κα- θεμία από τις παραπάνω λέξεις ένα ομόρριζο ουσιαστικό στη νέα ελληνική γλώσσα και να σχηματίσετε με αυτό μία πρόταση.

11. α) **έξαλειφθήναι, φυλάρχων, στρατηγούς, καταψεύσασθαι, ανάβηθι:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

β) Να απαντήσετε στα παρακάτω ζητούμενα:

πεποιηκώς: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη -ις.

απολογία: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

δικαιότερον: να γράψετε μία αντώνυμη λέξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. γινώσκω: να γράψετε ένα συνώνυμο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. αποδείξειεν: να αναλύσετε τη σύνθετη λέξη στα συνθετικά της.

12. Να αντιστοιχίσετε τα ομόρριζα προς τις λέξεις του κειμένου *ανάβηθι* και *ιππέυσα* ουσιαστικά (Α' στήλη): *ανάβασις, αναβάτης, βάθρον, ιππάριον* και *ἵππευμα* με την κατηγορία στην οποία ανήκουν (Β' στήλη):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>ιππάριον</i>	α) <i>ενέργεια ή κατάσταση</i>
2. <i>βάθρον</i>	β) <i>υποκοριστικό</i>
3. <i>ανάβασις</i>	γ) <i>αποτέλεσμα ενέργειας</i>
4. <i>ἵππευμα</i>	δ) <i>τόπος</i>
5. <i>αναβάτης</i>	ε) <i>πρόσωπο που ενεργεί</i>

13. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (Α' στήλη) με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>πολύ</i>	α) <i>εγγράφω</i>
2. <i>ράδιον</i>	β) <i>καλώς</i>
3. <i>δικαιότερον</i>	γ) <i>χαλεπόν</i>
4. <i>εξαλείφω</i>	δ) <i>διαγράφω</i>
5. <i>κακώς</i>	ε) <i>ολίγον</i>
	στ) <i>πλεῖον</i>
	ζ) <i>ἀδικώτερον</i>

β) γνώστης, αποζημίωση, πάθος, χρήστης, παράβαση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

14. α) Να συνδέσετε τις λέξεις-εκφράσεις του κειμένου, στην Α' στήλη, με τη σημασία τους στη Β' στήλη (δύο στοιχεία στη Β' στήλη περισσεύουν).

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>ἀποφέρομαι</i>	α) <i>οι κατάλογοι (των φυλάρχων)</i>
2. <i>σύνδικος</i>	β) <i>κακοποιούμαι</i>
3. <i>τα γράμματα</i>	γ) <i>αναζητώ</i>
4. <i>κακώς πάσχω</i>	δ) <i>συνήγορος δημοσίου</i>
5. <i>ζημιούμαι</i>	ε) <i>δικαστής</i>
	στ) <i>τιμωρούμαι</i>
	ζ) <i>αναφέρομαι</i>

β) **παραδοθέντα, συνδίκους, έξαλειφθηναι, φυλάρχων, ανάβηθι:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

15. α) **άποδείξειεν, ανάβηθι, παραδοθέντα, καταβαλόντα, ζημιούσθαι:** Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

β) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
γνώναι	-η	
πεποιηκώς	-ής	
ηξίουν	-μα	
πέπονθε	-ος	
δοκιμάζεσθαι	-ία	

16. **βουλή, πολίτης, γνώμη, στρατηγός, άπολογία:** Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

17. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
έχοντας	-ις	
χρωμένους	-της	
ήγεισθε	-μών	
καταψεύσασθαι	-ος	
μαρτύρησον	-ία	

β) **παράδειγμα, ανήφορος, καταστατικό, πρόβλημα, διηνεκής:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

18. α) Να συνδέσετε τις λέξεις-εκφράσεις του κειμένου, στην Α' στήλη, με τη σημασία τους στη Β' στήλη (δύο στοιχεία στη Β' στήλη περισσεύουν).

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. άποφέρομαι	α) οι κατάλογοι (των φυλάρχων)
2. σύνδικος	β) κακοποιούμαι
3. τα γράμματα	γ) αναζητώ
4. κακώς πάσχω	δ) συνήγορος δημοσίου
5. ζημιούμαι	ε) δικαστής
	στ) τιμωρούμαι
	ζ) αναφέρομαι

β) **παραδοθέντα, συνδίκους, εξαλειφθηναι, φυλάρχων, ανάβηθι:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

19. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (Α' στήλη) με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. γιγνώσκω	α) βλάπτομαι
2. όρώ	β) θέλω
3. ηγούμαι	γ) επίσταμαι
4. βούλομαι	δ) αγνοώ
5. ζημιούμαι	ε) ώφελώ
	στ) οϊόμαι
	ζ) βλέπω